

Katılımcı Bütçe Uygulamasının Etkinliği: Uşak İl Özel İdaresi Örneği^{1*}

Effectiveness of Participatory Budget Implementation: The Case of Uşak
Special Provincial Administration

Doç.Dr.Hatice Dayar² - Mehmet Emin Uluten³

Başvuru Tarihi: 04.10.2019

Kabul Tarihi: 30.12.2019

Öz

Globalleşme ve teknolojinin tüm dünyaya yayılması ile birlikte yönetim tarzlarında çeşitlilik kaçınılmaz olmuştur. Bütünleşen dünyada bireyler kendilerini yönetenleri sorgulamaya başlayarak her şeyin şeffaf olmasını istemektedir. 1980'li yıllarda Brezilya'da ortaya çıkan, 1990'li yıllarda gelişen, 2000'li yıllardan sonra tüm dünyada yayılmaya başlayan katılımcılık bütçeleme uygulamaları yönetimde halkında söz sahibi olmasına olanak vererek söz konusu harcamaların belirlenmesine imkan tanımaktadır.

Çalışmanın amacı katılımcı bütçeleme uygulamasının teorik çerçevesini ortaya koyduktan sonra, vaka çalışması kapsamında ele alınan Uşak İl Özel İdaresindeki etkinliğinin belirlenmesi için yapılan görüşme tekniği ile elde edilen veriler ışığında içerik ve betimsel analiz yapılması amaçlanmaktadır. Çalışmadan elde edilen bulgular, katılımcı bütçeleme uygulamasının halk tarafından benimsendiği ve Uşak İl Özel İdarisinin etkinliğinin de pozitif olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Katılımcılık, Katılımcı Bütçeleme, Yerel Yönetimler, Nitel Analiz

Abstract

With globalization and the spread of technology all over the world, diversity in management styles has become inevitable. In an integrated world, individuals begin to question those who govern themselves and want everything to be transparent. Participatory budgeting practices, which emerged in brazil in the 1980s, developed in the 1990s and started to spread all over the world

¹ Hatice Dayar'ın danışmanlığında yürütülen ve Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde savunulan ve kabul edilen yayınlanmamış ULUTEN, Mehmet Emin(2019), Katılımcı Bütçe Uygulamasının Etkinliği: Uşak İl Özel İdaresi Örneği, adlı yüksek lisans tezi veri alınarak hazırlanmıştır.

² Dumlupınar Üniversitesi, İİBF-Maliye Bölümü Öğretim Üyesi, hatice.dayar@dpu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1239-2895

³ Dumlupınar Üniversitesi, İİBF-Maliye Bölümü Yüksek Lisans Mezunlu, m.eminuluten@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-1186-5125

after the 2000s, enable the public to have a say in the management and allow the determination of these expenditures.

The aim of the study is to present the theoretical framework of participatory budgeting and to analyse the content and descriptive analysis in the light of the data obtained from the interview technique in order to determine its effectiveness in the Uşak Special Provincial Administration. The findings of the study show that the public adopts participatory budgeting and the effectiveness of Uşak Special Provincial Administration is positive.

Keywords: *Participation, Participatory Budgeting, Local Governments, Qualitative Analysis*

Giriş

Son yıllarda, halka açık süreçlere aktif katılım kavramının vatandaşlar tarafından benimsenmesi, katılımcı bütçe uygulamalarının yaygınlaşmasına neden olmuştur. Katılımcılık kavramı ve katılımcı bütçeleme demokrasi anlayışı ve yönetim ile ilişkisinin kurulması önem arz etmektedir. Katılımcı bütçeleme, temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye geçiş sürecinde en önemli adımlardan biri olarak kabul edilmektedir. Katılımcı bütçelemede yerel hizmetlerin sağlanmasında yerel hizmetlerden ve yerel yönetimlerden yararlanan vatandaşlar ile yapısal bir ilişki kurulmaktadır. Bu yapısal ilişki, hem kamu hesap verebilirliğini sağlamak hem de yerel yönetimlerde kamu kontrolünü sağlamak için uygun bir ortam oluşturmaktır. Bu nedenle, katılımcı bütçeleme yayılması, demokratik gelişme ve kaynak kullanımının etkinliğini sağlama açısından son derece önemlidir.

Çalışmada, katılımcı bütçeleme kavramsal çerçevesi açıkladıktan sonra Uşak İl Özel İdarisinde uygulanan katılımcı bütçeleme teorik ve ampirik yapısının analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bunun için ilk olarak katılımcı bütçeleme ile ilgili teorik çerçeve ve uygulamalarla ilgili ulusal ve uluslararası bilimsel ve akademik çalışmalar taranmıştır. Bunun yanında daha sonra Uşak İl Özel İdaresi çalışanlarından görüşme tekniği vasıtasıyla veriler toplanarak, katılımcı bütçeleme etkinliğinin ortaya konulması için veriler betimsel analiz yöntemleri ile çözümlenmiştir. Çalışmanın sonunda elde edilen bulgular çerçevesinde katılımcı bütçeleme verimliliği ve etkinliğini arttırmak amacıyla önerilerde bulunulmuştur.

Teorik Çerçeve

Katılımcı bütçelemeyle ilgili ilk çalışmalar 1985 yılında, Brezilya'da, başlatılmış ve ilk kez bu ülkede uygulanmıştır. Günümüzde ise, Amerika kıtasında bulunan birçok ülkenin yanı sıra Asya, Avrupa ve Afrika'da 1200'den fazla şehir, katılımcı bütçe anlayışını kabul etmektedir. (Cabbanes, 2004, s. 29).

Katılımcılık, vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının politika oluşturma, uygulama ve devletin denetim sürecine katılımını tanımlayan bir kavramdır. Katılımcılık, vatandaşların doğrudan veya temsil yolu ile karar alma ve yönetime katılmalarıdır. Günümüzde, katılımcılık kavramı, yurttaş hakları, demokratik yönetim, yolsuzlukla mücadele ve yoksulluğun

azaltılması ile birlikte kullanılmaktadır. Katılımcı bütçe kavramı ise vatandaşların doğrudan dâhil oldukları ve kendilerini etkileyen bütçe yapılarını etkiledikleri süreç olarak ifade edilmektedir. Katılımcı bütçeleme; yönetime katılım, hesap verebilirlik, yerel yönetim ve finansal şeffaflığı sağlamak için yeni bir yönetim anlayışı olarak tanımlanmaktadır (Ergen, 2012, s. 319-324).

Katılımcı bütçeleme uygulamasında, vatandaşlar karar alma sürecine doğrudan dahil olduklarından, yıl boyunca birçok toplantı düzenlenmektedir; böylece vatandaşlar, kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığını gözetleme, sosyal politikalar arasında seçim yapma ve kamu kaynaklarının tahsisinde öncelikler belirleyebilme imkânı söz konusudur. (Yalçın, 2015, s. 315). Genel olarak yerel yönetimlerin vatandaşların tercihlerini ve kamu hizmetlerinin maliyetini daha iyi bildiğine inanılmaktadır. Yerel yönetimlere daha fazla mali özerklik getiren mali merkezleşme, bölgesel rekabet edebilirliği ve vatandaşların siyasi katılımını arttırmaya yardımcı olmaktadır. Bu, devlet davranışını sınırlamaya ve yönetim etkinliğini arttırmaya yardımcı olmaktadır. Mali ademi merkezîyetçilik vatandaşlara karar alma yetkisi sağlayabilmektedir (Altıngöz Zarplı, 2017, s. 63).

Literatür İncelemesi

Katılımcı bütçeleme konusu ile ilgili ulusal ve uluslararası düzeyde akademik ve bilimsel çalışmaların olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalardan bazıları aşağıda özetlenmektedir.

Taytak (2019) çalışmasında, kamu üniversitelerinde katılımcı bütçe anlayışının uygulanabilirliğini belirlemeye çalışmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular, katılımcı bütçe anlayışının üniversitelerde geçerli olduğu görülmüştür; bunun bir sonucu olarak, kurumlardaki iyi yönetim ve katılımcı demokrasinin olumlu katkıda bulunabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Dağlı (2017) çalışmasında yöneticilerin katılımcı bütçesine ilişkin davranış ve algılarını analiz etmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, katılımcı bütçenin uygulanabilirliğinin yöneticilerin davranış ve tutumlarına göre farklılık gösterebileceği bulunmuştur.

Altıngöz Zarplı (2017) doktora çalışmasında, birçok ülkede uygulanan katılımcı bütçeleme sürecini, farklı yöntemlerle göstermek ve belediyelerdeki uygulama veya uygulama denemelerine dayanarak göstermektedir. Yapılan araştırmanın sonucunda Türkiye'nin katılımcı bütçelemeyi yeni yeni tecrübe ettiği ve kamu yönetiminde katılımcı bütçeleme mekanizmalarını yeni kamu yönetimi reformu kapsamında uygulamaya başladığı bulgularına rastlanılmıştır.

TEPAV (2007) çalışmada iyi bir yönetim için katılımcı bütçelemeyi incelemiştir. Çalışmada katılımcı bütçe uygulamasının kaynakların dağılımına odaklı denenmiş somut bir yönetim uygulaması olduğu, etkin ve demokratik bir yönetim için katılımcı bütçenin tek başına çare olamayacağı ifade edilmiştir. Ayrıca yerel düzeyde hem yönetim hem sivil toplum örgütlerince sahiplenilerek uygulanması durumunda katılımcı bütçenin iyi yönetişimin hayata geçirilmesinde önemli katkısı olacağı sonucuna yer verilmiştir.

Özen ve Yontar (2009) çalışmasında, demokrasi ve demokrasinin finansal yansıması olan katılımcı bütçeleme hakkında bilgi vermektedir. Daha sonra, dünyada ve Türkiye'de katılımcı bütçe anlayışının ne düzeyde bir anlayışa sahip olmaya çalışmaya odaklanmıştır. Bu çalışmada,

katılımcı bütçe anlayışının katılımcı demokrasinin kurulmasında önemli bir rol oynadığı neticesine varılmıştır.

Sakınç ve Aybarcı Bursalıoğlu (2014) yaptıkları makalede katılımcı bütçeleme uygulamalarını göz önüne alarak katılımcılar Türkiye için tecrübe ve bütçe modelinden kaynaklanan olanaklar incelenmiştir. Katılımcı bütçe uygulaması kapsamında vatandaş bazlı katılımın güçlendirilmesi dinamikleri ve yöntemleri hakkındaki literatür incelenmiştir. Katılımcı bütçe uygulamasının toplumsal strateji önceliklerini belirleme, daha kaliteli hizmetler üretme, yolsuzluğu azaltma ve şeffaflığı arttırmada çok önemli bir rol oynadığı neticesine varılmıştır.

Çobanoğulları ve Yereli (2017) çalışmalarında katılımcı demokrasi bağlamında katılımcı bütçelemeyi tartışmış ve katılımcı bütçeleme süreci hakkında bilgi vermiştir. Araştırmada, dünyadaki katılımcı bütçeleme örnekleri göz önüne alındığında, katılımcı bütçe uygulaması, kamu kaynaklarının verimli kullanılmasında, kaynakların tahsis edilmesinde, hizmetlerin sağlanmasında ve katılımcının güçlendirilmesinde şeffaflığın artırılmasını sağlayan bir araç olduğu olgusuna ulaşılmıştır. Diğer taraftan, katılımcı bütçe uygulamasında vatandaşların ve diğer paydaşların sisteme ilk aşamada dahil edilmesi bir başarı ölçütü olarak sayılmıştır.

Gergerlioğlu ve Dibo (2017) tarafından yapılan çalışmada ise son zamanlarda yerel yönetimlerde özelinde katılımcı bütçeleme uygulamalarında olan ilerlemelerin, başka Avrupa ülkeleri ve Türkiye düzleminde incelenerek gereksinim olarak belirtilen katılımcı mekanizmaların benimsenmesi ve bu mekanizmaların kamusal harcama süreçlerine faal olarak katılımlarının olması gerektiği üzerinde durmuşlardır.

Sintomer vd. (2008, s. 164) çalışmada, Avrupa'daki katılımcı bütçelemeyi incelemektedir. Brezilya'dan Avrupa'ya katılımcı bütçelemenin "transferi" oldukça farklı bir süreç olmuştur. Avrupa için uyarlanmış Porto Alegre modelleriyle ve "üçlendirilmiş katılımcı bir yönetişimin" geliştirebileceği ve toplumun fon sağladığı ve üç klasik olanın ötesinde dördüncü bir gücün, yani doğrudan vatandaşın delegeler aracılığıyla) bir karar alma gücü ön plana çıkmaktadır.

Cabannes (2004, s. 27) makalede, Brezilya'da ve başka yerlerde katılımcı bütçelemeyi demokrasi ve yerel kalkınmada önemli bir inovasyon alanı olarak tanımlamaktadır.

Souza, (2001, s. 159) araştırmada, Brezilya'daki katılımcı bütçelemeyi tanımlamaktadır. Brezilya'da bir kentin her bölgesindeki vatandaş meclisleri, kentin gelirlerinin bir kısmının kullanımı için öncelikleri belirlemektedir. Katılımcı bütçelemenin eskiden dışlanmış grupların topluluklarındaki yatırım öncelikleri hakkında karar vermelerine ve hükümeti izlemelerine nasıl izin verdiğini vurgulamaktadır.

Öte yandan Szescilo (2015), Polonya'da farklı büyüklükteki dokuz belediyede katılımcı bütçe uygulamasının sonuçlarını kapsamlı bir şekilde analiz etmiştir. Bu modelde, "katılımın yerel bütçenin küçük bir kısmı ile sınırlı olduğu ve stratejik konularda halkın görüşleri alındığı" belirtilmektedir.

Araştırmanın Metodolojisi

Çalışma çerçevesinde yürütülen saha araştırmasının amacı, araştırmada kullanılan veriler (veri toplama aracı), sınırlamalar, yöntemler ve bulgular başlıklar halinde listelenmiştir. Araştırmanın kapsamı, veri toplama aracındaki araştırmanın değişkenleri ve araştırmanın

amacı gibi bilgileri tanımlayarak oluşturulmaktadır. Daha sonra araştırmadan elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırma, Uşak İl Özel İdaresindeki katılımcı bütçe uygulamalarının etkinliğinin meydana çıkarılması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada Kullanılan Veriler ve Evreni

Çalışmanın evreni Uşak İl Özel İdaresinde çalışan personelden ve örneklem 11 anketörden oluşmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışma, 11 katılımcıdan oluşan bir örneklemin verdiği cevaplarla sınırlıdır. Örnekteki kısıtlama, tüm araştırma evrenini araştıramamaktır.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada nitel veri tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği, teorik veya yöntem açısından açık bir yapıya sahip olan, genellikle röportajlar ve gözlemler içeren nitel yaklaşımları ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu teknik görüşme soruları dışında ek sorular sorulmasına imkan tanıyan bir tekniktir. Bu açıdan araştırmacılara esneklik vermektedir (Blandford, 2013, s. 2).

Verilerin Toplanması

Çalışmanın verileri, katılımcıların kendilerini özgürce ifade edebildikleri sessiz bir ortamda gerçekleştirilmiş ve katılımcıların randevu aldığı dönemde ses kayıtları yapılmış ve görüşmeler yapılmıştır. Görüşme soruları her katılımcıya aynı kelimeler ve aynı anlamlarla yönlendirilmiştir. Uşak İl Özel İdaresi'nde çalışanlarla yapılan görüşmelerde ses kaydı ve not tutma tekniği tercih edilmiştir. Daha sonra ses kayıtları analiz edilmek ve analiz kolaylığı için yazılmıştır. Ses kayıtları ile yapılan görüşmelerin analizleri sonucunda her görüşmecinin ortalama 3 sayfa bulunduğu ve yaklaşık 30 sayfa veri toplandığı görülmüştür. İlk olarak, verilerin doğruluğu transkripsiyon ve transkriptlerin tutarlılığı kontrol edilmiştir. Daha sonra veriler belirlenen temalara göre değerlendirilmekte ve yorumlarda gerekli olduğu yerlerde doğrudan alıntı şeklinde yapılmıştır.

Araştırmanın Etiği

Gizlilik kurallarına göre katılımcıların isimleri, kimlik bilgileri vb. kullanılmamıştır. Araştırma kesinlikle herhangi bir adli ve idari kurum, organizasyon ve olayla ilgili olmayıp, yalnızca bilimsel amaçlar için kullanılmaktadır.

Mülakat Yapılan Kişilerin Özellikleri

Çalışma, Uşak il özel idaresinde uygulanan katılımcı bütçelemenin etkinliğinin ortaya konulmasıdır. Bu kapsamda İl özel idaresinde çalışan 11 kişi ile yapılan mülakatta genel olarak katılımcı bütçe ile ilgili sorular sorulmasına karşın mülakat yapılanlar ile ilgili genel demografik nitelikler aşağıda verilen Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1. Mülakata Katılanların Özellikleri

Görüşmeler	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Düzeyi	Meslek	En son Bitirdiği Okul
G1	Kadın	38	Lisans	Şehir Plancısı	Erciyes Üniversitesi Mimarlık Fakültesi
G2	Erkek	49	Lisans	İGM Başkanı	Fakülte
G3	Erkek	65	Lisans	Plan-Proje Şube Müdürü	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi
G4	Erkek	60	Lisans	Encümen Üyesi Türkçe	Uşak Eğitim Enstitüsü
G5	Erkek	50	Lisans	İGM Başkan Yrd.	Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
G6	Kadın	32	Lisans	Bütçe Servisi	Anadolu Üniversitesi
G7	Kadın	30	Yüksek Lisans	Bütçe Planlama	Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
G8	Erkek	46	Lisans	Dış İlişkiler Müdürü	Uşak Eğitim Enstitüsü
G9	Erkek	33	Lisans	Mali Hizmetler Müdür Vekili	Uşak Üniversitesi
G10	Erkek	32	Lisans	Bütçe Servisi	Uşak Üniversitesi
G11	Kadın	46	Ön Lisans	Bütçe Planlama	Anadolu Üniversitesi

Görüşmeye katılan 11 kişiden 7 tanesi erkek iken, 4 tanesi bayandır. Katılımcıların hemen hemen hepsi lisans mezunudur ve yalnızca 1 tane ön lisans mezunu olduğunu beyan etmiştir.

İl özel idarede genellikle bütçe servisinde çalışan katılımcılar çeşitli üniversitelerin muhtelif bölümlerinden mezun oldukları görülmektedir.

İstatiksel Yöntem

Araştırmanın analizinde, elde edilen röportaj yanıtlarına göre betimsel ve içerik analizi metotları tercih edilmiştir. Sonrasında ise sorulara verilen cevaplar betimsel ve içerik analizi uygulanarak yorumlanmıştır.

Betimsel Analiz, Betimsel analiz, ürünler, insanlar, bireyler, olaylar ve durumlarla ilgili verilerin toplanmasını ve ardından sonucu organize etmeyi, çizelgelemeyi, tasvir etmeyi ve tanımlamayı içerir. Betimsel analizin temel özellikleri, araştırmacıların değişkenler üzerinde kontrol sahibi olmamasıdır, sadece ne olduğunu veya şu anda neler olduğunu rapor edebilmesidir. Betimsel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan metodolojiler her türlü anket ve mülakattır; (Baha, 2016, s. 4). Bununla birlikte betimsel analiz dört kademedен oluşmaktadır (Altıngöz Zarplı, 2017, s. 116; Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 240).

İçerik Analiz, Öncelikli olarak kantitatif bir araştırma yöntemi olarak kullanılmış, metin verileri açık kategorilere kodlanmış ve istatistikler kullanılarak yazılmıştır. Bu yaklaşım bazen nitel verilerin nicelleştirmesi olarak da adlandırılmaktadır (Hsieh ve Shannon, 2005, s. 1278).

Araştırmanın Bulguları ve Değerlendirilmesi

Görüşmeye katılan fertlerin düşünceleri söz konusu temalar çerçevesinde; gizlilik kaidesi çerçevesinde, adları verilmeden kodlanarak nakledilmektedir. Yukarıda da söylendiği gibi her bir katılımcı ile yapılan görüşme “görüşme” yi temsil ettiği için “G” şeklinde kodlar verilerek ve her görüşmeye katılan kişiler düzenli olarak kodunun yanında “G1, G2, G3.....G10” biçiminde kodlamalar kullanılmıştır.

Derinlemesine röportaj kapsamında katılımcılara 9 soru sorulmuştur. İlk üç soru katılımcı bütçe ile ilgili sorular olup, bu sorular katılımcı bütçe uygulamasına karşı algılarını ölçmeye yöneliktir. Diğer sorular ise İl özel idaresindeki uygulamaların nasıl ve etkinliğinin belirlenmesine yönelik sorulardır. Mülakat ile elde edilen veriler değerlendirilmesi için her soru tek tek ele alınmaktadır.

Soru 1: Katılımcı Bütçe uygulaması nedir?

İlk soru görüşmeye katılanların katılımcı bütçeyi nasıl tanımladıkları üzerinedir ve aşağıda verilen Tablo 2’de verilen cevaplar yer almaktadır.

Tablo 2. Katılımcı Bütçe Uygulaması Nedir?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	Halkın talep ve isteklerinin dikkate alındığı demokratik bir bütçedir. Örnek vermek gerekirse; ilk demokrasinin öne çıktığı gibi Antik Yunan'da bir yere toplanıp alınan kararlar gerçek demokrasidir. Peki, biz ne yapıyoruz seçimimizi birileri tarafından yapıyoruz. Onlarda bizi temsil ediyor ama ne yazık ki talep ve isteklerimiz buraya iletilmiyor.
G2	Bana göre Katılımcı Bütçe ile ilgili en somut örneği olan kurumlar İl Özel İdarelerdir. Çünkü bizlerin çok çeşitli görev ve yetkileri vardır. Bunlarında ağırlıklı kısmı şu an yerelde hizmet veren köylüdür. Bu yüzden İl Özel İdare olarak hizmetlerimiz daha çok kırsal kesime, özellikle de köylere yönelik hizmetlerdir. Bu hizmetlerde muhtarların etkin bir rolü bulunmaktadır. Muhtarlar vasıtasıyla halkın talep ve istekleri yerinde dinlenilip buna yönelik bütçe oluşturulmaya özen gösterilmekte ve çalışmalar yürütülmektedir özetle halkın gerçek ihtiyaçlarına göre bir bütçe belirlenmektedir. Bizim katılımcı bütçeden anladığımız şey de budur. Yani katılımcı bütçe, bütçe kalemlerinin halkın isteklerinin bizzat yerinde tespit edilip müzakere edilmesi sonucunda oluşturulmaktadır.
G3	İlin yatırım çalışmalarının halk ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin alınarak hazırlandığı bir bütçedir.
G4	Toplumun ihtiyaçlarının belirlenmesi, planlanma yapılması gereken ortak projelerin mutlaka öncelikli olmasıdır.
G5	Yapılacak olan hizmet ve yatırımların vatandaş-devlet işbirliği ile birlikte yerine getirilmesini sağlayan bütçe uygulamasıdır.
G6	İldeki vatandaşların ve STK'lerin yerel yönetim bütçe hazırlığından görüşlerinin alınarak bütçe hazırlanmasıdır.
G7	Yapılacak olan harcamalara ve hizmeteler bizzat vatandaş tarafından karar verilmesidir. Hizmet verilen vatandaşın parasının nereye harcanacağı hususunda karar verebilmesi için gerçek bir imkan sunmaktadır.
G8	Bütçenin paydaşları ve etkilenenleri ile etkileşime girerek fikirleri doğrultusunda bütçenin oluşturulmasıdır.
G9	Yerel yönetimlerde halkın katılımı ve beklediği hizmetler doğrultusunda oluşturulan bütçedir.
G10	Yerel yönetimlerde bütçe belirlenmesi aşamasında halkın istek ve beklentilerinin dikkate alınması demektir
G11	Kaynakların verimli bir şekilde kullanılabilmesi için hazırlanmış bir bütçe olduğunu düşünüyorum. Bu şekilde hizmeti alan ve veren ortak çalışırsa daha faydalı hizmetler yapılacaktır

Katılımcıların çoğunluğu katılımcı bütçeyi bilmektedir ama birkaç tanımlamada vatandaş veya halk yerine STK'ların yerel yönetim bütçelemede görüşlerinin alınması demişlerdir.

Soru 2: Katılımcı Bütçe neden uygulanmalıdır?

İkinci soru görüşmeye katılanların katılımcı bütçeyi neden uygulanması gerektiğine dair görüşleri alınmak istenmiştir ve aşağıda verilen Tablo 3'de verilen cevaplar yer almaktadır.

Tablo 3. Katılımcı Bütçe Neden Uygulanmalıdır?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
----------------	------------------

G1	Kırsal geliştirmek için öncelikli hizmetlerin tespiti gerekir. Bütçe kaynaklarının doğru yere harcanması için önemlidir. Şöyle ki; İnsanların yaşadığı yere ait ihtiyaçları vardır. Her yerin ihtiyacı da yaşadığı bölgeye göre değişir. Her köyün talep ve istekleri farklıdır. Bunları yerinde tespit edip yerinde çözüm bulunması gerekmektedir.
G2	Öncelikle gerçek ihtiyaçların ortaya çıkarılması ve bu noktada bütçe kaynaklarının etkin ve verimli kullanılabilmesi için halkın taleplerinin dikkate alınması gerekir. Vatandaşların talebi olmadan bir yatırım yapılması kaynakların verimsiz bir şekilde harcanmasına neden olur. Kısaca; vatandaş isteklerinin dikkate alınıp harcama önceliklerinin yerinde tespit edilmesi amacıyla katılımcı bütçe uygulanmalıdır.
G3	Geniş bir kitleye daha faydalı hizmetler sunulabilmesi açısından katılımcı bütçe uygulanmalıdır. Vatandaşın talebi ne ise o yapılmalıdır.
G4	Ortak aklın oluşması, milletin gelirlerinin tabana daha adil ve eşit dağılması için katılımcı bütçe uygulanmalıdır.
G5	Temelde hizmetin vatandaşlarca sahiplenilmesi gereksiz harcamaların önüne geçilmesi ve kamudaki israfın önlenmesi amacıyla Katılımcı Bütçeleme uygulanmalıdır.
G6	Katılımcı Bütçe demokrasininin güçlenmesine katkı sağlar. Vatandaşların yatırımları sahiplenip, korumasını teşvik eder.
G7	Mahalle hakkının sorunlarına birebir çözüm imkanı sunacağından katılımcı bütçenin uygulanması oldukça önemlidir.
G8	Bütçenin daha verimli kullanılabilmesi ve daha gerçekçi olabilmesi için katılımcı bütçeleme yapılmalıdır. Ayrıca bütçeden maksimum etki olmak istiyorsak paydaşların ve etkilenenlerin fikirlerinin alınması gerekiyor.
G9	Sınırlı kaynaklarla daha verimli hizmet ve projeler yürütmek için Katılımcı Bütçe uygulamalıdır.
G10	Öncelikli hizmetler gerçekleşmiş olur.
G11	Kurumların amacı halkın ihtiyaçlarını karşılamak olduğu için bütçe çalışmalarında halkın önceliklerinin dikkate alınması gerekir. Bu yüzden katılımcı bütçe uygulanmalıdır.

Katılımcı bütçenin uygulama gerekliliği olarak, öncelikli ihtiyaçların belirlenmesi, sınırlı kaynaklarla etkin hizmet verebilmek, yörenin/bölgenin/mahallenin isteklerine cevap verebilme ve faydalı hizmetler şeklinde cevaplar verilmiştir. Farklı olarak G6 kişisi demokrasiye vurgu yapmıştır ve demokrasinin bir gereği olarak Katılımcı bütçenin uygulanmasına dikkat çekmektedir.

Soru 3: Katılımcı Bütçe uygulamasını daha önce duyduunuz mu?

Üçüncü soru ise görüşmeye katılanların katılımcı bütçe uygulamasını kurumlarında uygulamaya başlanılmadan önce duyup duymadıklarına dairdir ve aşağıda verilen Tablo 4’de verilen cevaplar yer almaktadır.

Tablo 4. Katılımcı Bütçe Uygulamasını Daha Önce Duydunuz Mu?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	Daha önce duymadım. Ancak yurtdışında yerel yönetimlerin birlikte hareket ettiklerini biliyorum.
G2	Hayır duymadım, ama aslında biz yapmış olduğumuz hizmetlerde doğrudan köy halkının ve muhtarların talepleri doğrultusunda yerinde ve kurumumuzun imkanları dahilinde hizmetler gerçekleştirmekteyiz. Bu anlamda Uşak İl Özel İdaresi olarak yapmış olduğumuz hizmetler bir nevi katılımcı bütçe uygulamasına benzer faaliyetlerdir.
G3	Evet. Sivil Toplum Kuruluşlarının katılımcı bütçe ile ilgili seminerlerine katıldım. AB uygulamasıdır.
G4	Uygulamada hep uyguladığımız projeler ama adını ilk kez duydum. Ama sahada köy toplantılarında muhtarlıklarda yaptığımız faaliyetler özünü oluşturuyor.
G5	Evet, Son zamanlarda yerel yönetimlerde katılımcı bütçe uygulamasına yönelik yapılan çalışmalardan haberim var. Geçmiş dönemde (2007) Uşak İl Özel İdaresince katılımcı bütçe uygulamasına yönelik çalışmalar yapıldığını köy ve mahalle muhtarlarından duydum.
G6	Evet, daha önce uşak il özel idaresinde yerel yönetimlere destek reformu kapsamında proje ili seçilen uşakta gerçekleştirilen katılımcı bütçe çalışmasından haberdarım.
G7	Geçmiş yıllarda idaremizde de böyle bir uygulama yapılmaya çalışılmıştır.
G8	Evet: Katılımcı Bütçe uygulaması hakkına bilgi sahibiyim. Uşak İl Özel İdaresinde 2007 yılında yapılan çalışmalarda yer aldım. 2007 yılında Yerel Yönetimlere Destek Projesi kapsamında Uşak ili pilot il seçilmiş ve Uşak İl Özel İdaresinde katılımcı bütçe çalışmaları, eğitim ve konferanslar yapılmıştır. Bu çalışmalar arasında vatandaş memnuniyet Anketleri, Yerel Hizmetlerin iyileştirilmesi amacıyla Eylem Planlarının hazırlanması, Yatırım Karnesi, Çok yıllık yatırım programlaması ve çok yılı bütçe çalışmalarının geliştirilmesi yer almaktadır.
G9	Evet; Bu konuda bilgi sahibiyim. 2007 yılında Uşak İl Özel İdaresinde Katılımcı Bütçe çalışmalarında yer aldım. Bu çalışmalarda vatandaş memnuniyet anketleri ve yatırım kartları uygulamasına yer verilmiştir.
G10	Hayır
G11	Katılımcı bütçe uygulamasını daha önce duydum.

Bu soruya 11 görüşmeye katılanlardan sadece 4 tanesi bu uygulamayı duymadığını belirtmiştir. Genel olarak farkındalık fazladır, il özel idaresinde çalışanlar bu uygulamayı bilmeleri, uygulamada çok zorlanmadıkları sonucuna ulaşılması gerekmektedir.

Soru 4:Uşak İl Özel İdaresi Katılımcı Bütçeye dair faaliyetler gerçekleştiriyor mu?

Dördüncü soru ile birlikte Uşak İl özel idarisinde uygulanan katılımcı bütçe uygulamaları ile ilgili sorular sorulmaya başlanılmıştır. Bu sorular ile il özel idarede çalışanlardan bu kapsamda

yapılan uygulamalar ve uygulamaların etkinliği konusunda bilgi almak hedeflenmiştir. Bu soruya verilen cevaplar ise Tablo 5’de gösterilmektedir.

Tablo 5. Uşak İl Özel İdaresi Katılımcı Bütçeye Dair Faaliyetler Gerçekleştiriyor Mu?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	Encümen üyeleri ve Muhtarlar aracılığıyla katılımcı bütçe faaliyetleri gerçekleştiriliyor. Doğrudan vatandaş talepli hizmetler imar müdürlüğünce yapılıyor. Çünkü biz vatandaşın kendi parseli üzerindeki yatırımların takibini yapıyoruz. Örneğin siz akaryakıt istasyonu yapmak istiyorsunuz. Biz bunu kurumlara sorarak araştırmasını yapıyoruz. İmar planlarını hazırlatıp meclise sunuyoruz.
G2	Bizim çalışmalarımız şu şekildedir: Halkın taleplerini alıyoruz ve yerinde inceliyoruz. Onlara belli bir mutabakata varıyoruz. Önümüzdeki bütçede de bunlar için bir kaynak ayırıyoruz. Başka bir ifade ile halkın taleplerini bizzat yerinde inceliyoruz. Ve hangi yatırıma ihtiyaç var ise bunu tespit ediyoruz.
G3	Kısmen; Uşak İl Özel İdaresi daha çok Muhtarlar aracılığıyla ve köy halkının talepleri doğrultusunda katılımcı bütçeye dair faaliyetler gerçekleştiriyor. Köy muhtarları ile yapılan toplantılarda köy halkının istek ve talepleri değerlendirilmektedir.
G4	Elbette Kendi İlçesinde (Eşme) 59 köyün tamamında köy kahvesinde halkın huzurunda muhtarlardan bir sonraki yılın yatırım ihtiyaçlarını tartışarak önceliğini belirleyerek tespit ediyor.
G5	Evet, İl Özel idare olarak daha çok köylere yönelik yapılan hizmet ve yatırımlar bu kapsamda değerlendirilebilir. (Örneğin; İl özel idare araç ve gereçlerinin köylülerin talepleri doğrultusunda kullanılması, Köylere yönelik yapılacak hizmet ve yatırım taleplerinin köy muhtarları aracılığıyla toplanması)
G6	Stratejik plan hazırlanırken paydaş görüşleri alınarak, bütçe hazırlığı aşamasında bu görüşlerde göz önünde bulundurulmaktadır.
G7	Uşak İl Özel İdaresinde de genelde muhtarların aracılığı ve talepleri doğrultusunda katılımın geniş olduğu bir bütçe yapılmaya çalışılmaktadır.
G8	Evet, şundaki yapılan çalışmalar 2007 yılında il özel idaresinde denenen katılımcı bütçe uygulamasını kısmen devamı niteliğinde olup, Stratejik Palanda içi ve dış paydaş analizine yer verilerek paydaşlar belirlenmekte ve katılıma teşvik edilmektedir. Bu kapsamda bütçe yaparken yatırım kartları ile paydaşların taleplerini alıyoruz. Muhtarlar ile yapılan toplantılar ile kırsal kesimin (köy halkının) talep ve istekleri muhtar talep formları ile alınmakta Encümen ve İl Genel Meclisi üyeleri tarafından köylerde toplantılar düzenlenmekte öncelikli hizmet ve yatırımlar yerinde tespit edilerek önem derecesine göre yatırımcı müdürlüklerimiz tarafından değerlendirilip, Encümen ve İl Genel Meclisinde görüşüldükten sonra bütçeleme yapmaktayız.
G9	Uşak İl Özel idaresi Katılımcı Bütçe uygulamaya yönelik Muhtar Talepleri ve Encümen Üyelerinin talepleri doğrultusunda paydaş kurumların talepleri alınmakta ve katılımcı bütçeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
G10	<i>Kısmen</i>
G11	Uşak İl Özel İdaresi bütçenin hazırlanması aşamasında kısmen bile olsa katılımcı bütçeye dair faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Bu soruya görüşmeye katılan 11 kişiden, 3’ü uygulamanın kısmen olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcı bütçenin paydaşların görüşleri alınarak hazırlandığını beyan etmiştir. 2007 yılında

uygulanan katılımcı bütçenin verimli olduğunu, şunda olan uygulananında devamı niteliğindedir.

Soru 5: Uşak İl Özel İdaresi Katılımcı Bütçe uygulamasına yönelik nasıl bir strateji izlemektedir?

Beşinci soru ile birlikte Uşak İl özel idarisinde katılımcı bütçe uygulamalarında nasıl bir strateji izlendiği sorulmuştur. Bu soru ile il özel idarenin bu uygulamaya planlı bir şekilde stratejiler belirleyerek mi uygulamaya başladığı veya uygularken mi bu sistemi öğrendikleri irdelenmektedir. Bu soruya verilen cevaplar ise Tablo 6'de gösterilmektedir.

Tablo 6. Uşak İl Özel İdaresi Katılımcı Bütçe Uygulamasına Yönelik Nasıl Bir Strateji İzlemektedir?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	Birinci önceliğimiz yol hizmetleri, su, kanal hizmetleri asıl ihtiyaçlar belirleniyor programa alınıyor ama bütçe tasarlanırken politik baskıdan dolayı araya ikinci öncelikli yatırımlar giriyor. Şöyle sorunlarla da karşılaşılıyor; çocuk oyun alanını her köye yapıyoruz. Biz bunu köyler arası haksızlık olmaması için yapıyoruz. Fakat hiçbir çocuğun olmadığı köylerin de bunu istemesi gerçekten ihtiyacı olacak yatırımların önüne geçiyor ve bütçe boşuna harcanmış oluyor.
G2	Bu konuda İdare olarak izlediğimiz strateji sahada ve yerinde vatandaş dinliyoruz, teknik ekipler ile de yerinde inceleme yaparak vatandaş odaklı bir çalışma yapıyoruz. Ayrıca köylerde muhtarlar toplantısı yapmaktayız ve onlarla sözlü istişareler yaparak yapılacak hizmet ve yatırımlar konusunda muhtarlardan yazılı talep formları almaktayız. Muhtar taleplerinin gerçekleşme olasılığı şu şekildedir; yapılacak hizmet ve yatırımlar yerinde değerlendirilerek sürdürülebilirlik açısından fayda maliyet analizine tabi tutulduktan sonra uygunsuzsa bütçemizde değerlendirme noktasında karara varıyoruz.
G3	Genelde bütçe oluşturma sürecinde paydaş olarak belirlenen kurum ve STK'ler ile diyalog kurularak ve toplantılar yapılarak görüşleri alınıyor. Bu doğrultuda hizmet yatırım ve projeler öncelik ve önem sırasına göre yerine getirilmektedir. Örneğin; ilimizde okullarında inşasında STK'lerin görüşleri alınıyor.
G4	Özel İdare kırsalın esas alıyor. Öncelik sayıyor. Kırsalın kalkınması için refah seviyesini yükseltici proje ve strateji izlemektedir.
G5	Köylerin ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla daha çok köy muhtarları ile görüşme ve toplantılar yapılmakta, yapılacak olan hizmet ve yatırımların öncelikleri tespit edilip İl Özel İdaresi bütçesi ile entegre ediliyor. Encümen ve İl Genel Meclisi toplantılarında vatandaş talepli hizmetler öncelikli olarak ele alınmakta hizmet-yatırım önceliği ve önemine göre ve özel idarenin mali imkanları çerçevesinde bütçeleme yapılmaktadır. Stratejik planlarda paydaş analizine yer verilerek bütçeleme süresince ortak aklın oluşmasına özen gösterilmektedir. Yatırım kartları uygulaması yoluyla kurumların ihtiyaçları belirlenmekte yatırımların doğru bir şekilde belirlenmesi ve kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması için

	önceliklendirilmektedir. Burada yapılacak hizmet ve yatırımın fayda ve maliyeti göz önünde bulundurulmaktadır.
G6	Kurumumuzda şuan için resmi anlamda Katılımcı bütçe uygulaması yürütülmemektedir.
G7	İl Özel İdaresinin bütçesi hazırlanırken gelin talepler incelenerek öncelik sırasına göre değerlendirme yapılmaktadır. (İşin aciliyeti, maliyeti, faydası gibi)
G8	Daha çok encümen üyeleri vasıtasıyla vatandaşın fikirlerinin alınması ve köy muhtarları ile yapılan toplantılar aracılığıyla kırsal kesimin talep ve isteklerinin alınması gibi yollar izlenmektedir. Kırsal kesimin refahını artırmaya yönelik hizmet ve yatırımlara önceli verilmektedir. Ayrıca stratejik plan ile belirlenen paydaş kurumların Yatırım Kartları üzerinden taleplerinin alınması yoluyla bütçeleme faaliyetlerine katılımları sağlanmaya çalışılmaktadır. Genel olarak vatandaş odaklı bir hizmet politikası izlenmektedir. Valilik bünyesinde vatandaşla en üst düzeyde iletişimin kurulması, taleplerinin etkin ve hızlı bir şekilde alınarak takip edilmesi ve sonuçlandırılması amacıyla "Açık Kapı Milletın Kapısı" adı altında beyaz masa projesine benzer bir birim kurulmuştur.
G9	Kurum stratejik planları ve faaliyet-performans programları ile Katılımcı Bütçeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle bunların başında kırsal kesimde vatandaş ve muhtarlar ile yapılan toplantılarda belirlenen talepler doğrultusunda halkın öncelikli ihtiyaçları yerinde tespit edilip bütçe hazırlanmaktadır.
G10	İlimiz köy muhtarları köylerin ihtiyacı olan hizmetleri İdaremizden talep etmekte uygun bulunanlar için bir sonraki yıl bütçeye ödenek konulmaktadır.
G11	Uşak İl Özel İdaresi Katılımcı bütçeye yönelik yıllık ihtiyaçlar ve talepler göz önünde bulundurularak gelecek yılların buna yönelik hizmet politikaları geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Soruya verilen yanıtlar incelendiğinde Uşak il özel idaresinin özellikle bir strateji belirlemediği görülmektedir.

G6 görüşmeci ise, şuan katılımcı bütçe uygulamasının olmadığını belirtmiştir sadece 2007 yılında uygulandığını belirtmek istemiştir.

Soru 6: Uşak İli Katılımcı Bütçe çalışmasında STK'lerin ve vatandaşların bütçe sürecine ilgisi ne düzeydedir?

Altıncı soru ile birlikte Uşak İl özel idarisinde katılımcı bütçe uygulamalarında STK ve vatandaşların ne derecede ilgi gösterdikleri sorulmuştur ve bu soru ile katılım oranları görülmek ve ortaya konulmak istenmektedir. Bu soruya verilen cevaplar ise Tablo 7'de gösterilmektedir.

Tablo 7. Uşak İli Katılımcı Bütçe Çalışmasında STK'lerin ve Vatandaşların Bütçe Sürecine İlgisi Ne Düzeydedir?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	STK'lerin hiçbir katkısı yoktur. Vatandaşların doğrudan bir ilgisi söz konusu değildir. Köy yardımları muhtarların ilgi ve alakası ile doğru orantılıdır. Aktif rol oynayan muhtarların yatırımları ön planda tutuluyor. Köy yardımları muhtarların orantısız baskısı ile adaletsiz dağıtım rol oynamış oluyor.
G2	Sivil Toplum Kuruluşlarının gerek İl Özel İdare'de gerekse de belediye bütçelerinde etkin rol aldıklarını düşünmüyorum. En azından Uşak'ta aktif değiller ve bu yönde eksiklik görüyorum. Kendi alanlarının çok fazla çerçevesini doldurarak hizmet yapabildiklerini düşünmüyorum. Bana göre yapılacak hizmet ve yatırımların önceliğinin belirlenmesi noktasında Sivil Toplum örgütlerinin ciddi mana da etkin olması gerekiyor. Ancak uygulamada STK'lerin ve vatandaşların her ne kadar bütçeye olan ilgisi etkin olmasa da yerel anlamda köy muhtarlarının kendi yatırımlarının bütçeye alınması noktasında ciddi bir faaliyetleri ve çabaları söz konusudur. Özellikle olaya köyler olarak bakacak olursak katılımcı bütçe çalışmasına ilişkin köylerde muhtarlar işin bilincinde olduğu için aktif bir rol alıyorlar ve etkili projeler sunmaya çalışıyorlar.
G3	Genel olarak bütçeleme faaliyetlerine halkın ve STK'lerin ilgisi azdır. Bu konuda düzenli çalışmalar yapılmalı örneğin; imar planları konusunda STK'lerin ve paydaş kurumların görüşlerinin alınmasının oldukça önemli olduğunu düşünüyorum. Ama genel olarak vatandaş ve STK'lerin bütçeleme süreçlerine katılımı düşüktür.
G4	Bugüne kadar bir çalışmaya diyorsanız, hazırlanan projelere halkın ihtiyacına uygunsu ilgisi üst düzeyde doğrudan halkın talepleri var. Hayvan içme suyu projesi en çok ilgi görüyor.
G5	Genel anlamda her şey Devlettten bekleniyor, talep edilen yatırım ve hizmetleri yerine getirilmesi fazla maliyet gerektirmesi halinde STK'lerin ve vatandaşlar tarafından bu duruma sıcak bakılmıyor. Bu nedenle Sivil toplum örgütlerinin ve vatandaşların bütçe oluşturulma sürecine olan ilgisini az olduğunu düşünüyorum. Vatandaşların katılımı çok düşük katılımın artmasından yanayız. Biz özel idare olarak yatırımları ve hizmetlerde vatandaşın talebi varsa önceliği var prensibi ile hareket ediyoruz ve bütçe de katılımı sağlamak amacıyla özellikle köylerin hizmet ve projelerini daha ön plana alıyoruz.
G6	2007 yılında "Yerel Yönetim Reformuna Destek Projesi" kapsamında pilot projelerden birisi seçilen idaremizin katılımcı bütçe uygulamasına vatandaşların ve STK'lerin katkısı beklenen düzeyde gerçekleşmiştir.
G7	Katılımcı bütçe vatandaş ve STK'lerden çok muhtarlar aracılığıyla yapıldığından bu ilgi düzeyinin ölçülmesi tam olarak mümkün olmamaktadır.
G8	Vatandaşlar bütçenin ne olduğunu bilmedikleri için, bütçeleme faaliyetlerine çok fazla bir katılım söz konusu değildir. Sadece ihtiyaçları olduklarında katılım söz konusudur. Stratejik Planda yer alan paydaş sivil toplum kuruluşları dışında STK'lerin bütçeleme faaliyetlerine katılımı sınırlı ve azdır.

G9	Daha çok paydaş kurumlar vasıtası ve muhtarlar aracılığıyla bütçe oluşturuluyor. 2007 yılında yapılan çalışmada vatandaş memnuniyetleri doğrultusunda katılımcı bütçeye yönelik hizmet geliştirme eylem planları uygulanmıştır. Bu uygulamalar doğrultusunda vatandaşların öncelikli ihtiyaçları belirlenmiştir. Bu açıdan halkın katılımcı bütçe oluşturmaya yönelik ilgisinin olduğunu düşünüyorum. STK 'ler kendi faaliyet alanlarını ilgilendiren konularda katılım sağlamaktadırlar.
G10	Direkt vatandaşın katılımından bahsetmek mümkün değildir.
G11	Uşak il Özel idaresindeki katılımcı bütçe çalışmalarında vatandaş ve sivil toplum kuruluşlarının çok ilgili olduklarını düşünmüyorum. Bunu kurum bazında düşünürsek o kurumla ilgili olan belirli kesimlerin katılımı sağlanabilir.

Bu soruya görüşme yapılanların genel olarak aynı Cevabı verdiği görülmektedir. Vatandaşların ve STK'ların katılımcı bütçe uygulamasına ilgi göstermedikleri belirtilmiştir. Vatandaşların bütçelemeyi bilmediği beyan eden görüşmeci, STK'larında çok önemsemediğini belirtmiştir. Bu cevaplardan çıkan sonuç ise, katılımcı bütçe uygulamasının Türkiye'de çok yeni bir kavram olduğu ve birçok kişinin bilmediği göz önüne alınırsa, vatandaşların ve STK'larında bu kavram hakkında bilgilendirilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Soru 7: Uşak İl Özel İdaresinin katılımcı bütçe uygulamasına ait alt yapı oluşturacak birimleri nelerdir ve nasıl çoğaltılabilir?

Yedinci soru, Uşak İl özel idarisinde katılımcı bütçe uygulamaları kapsamında birimler olup olmadığı ile ilgili soru sorularak, il özel idarenin katılımcı bütçe uygulamalarına nasıl hazırlandığı ortaya konulmak istenmektedir. Katılımcıların bu soruya verdikleri cevaplar ise Tablo 8'de gösterilmektedir.

Tablo 8. Uşak İl Özel İdaresinin Katılımcı Bütçe Uygulamasına Ait Alt Yapı Oluşturacak Birimleri Nelerdir ve Nasıl Çoğaltılabilir?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	Encümen toplantıları, Muhtarlar, İGM üyeleri çok önemli vatandaş taleplerini esas alıyor. Yapılan alt yapı çalışmalarında belirli bir plan-program yapılmaya çalışılsa da köyde baskın gelen grup tarafından bu program değişiyor ve kara düzen diye tabir ettiğimiz düzene az miktarda da olsa uyarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bunu tamamen değiştirmeye çalıştığımızda sistemin tıkanacağı düşünülüyor.
G2	Uşak İl Özel İdaresinin katılımcı bütçe uygulamasına yönelik alt yapı oluşturacak birimlerin başında <i>köylerde yapılan muhtarlar toplantısı</i> gelmektedir ve onlarla istişareler yaparak, yapılacak olan hizmet ve yatırımlar belirlenmektedir. Bu kapsamda halkın istek ve taleplerinin yer aldığı yazılı talep formları muhtarlar aracılığıyla kurumumuza bildirilmektedir. Köylerde muhtarlar aracılığıyla toplanan talepler öncelikle encümen toplantısında görüşülüp Uşak İl Özel İdaresinin imkanları dahilinde üzerinde mutabık kılınan hizmet ve projeler gerçekleştirilmek üzere bütçede yer verilmektedir. Ayrıca 2007 yılında yerel yönetimlere destek reformu kapsamında başlatılan katılımcı bütçe çalışması doğrultusunda kullanılan yatırım kartları uygulaması ile kurumlardan toplanan talepler il özel idare

	bünyesindeki 13 adet yatırımcı müdürlükler vasıtasıyla hayata geçirilmektedir.
G3	Genel itibariye özel idare bünyesinde yer alan <i>13 adet müdürlükler vasıtası ile ortak projeler</i> yapılıyor. Ama katılımcı bütçeye yönelik çalışmalar esas olarak mali hizmetler müdürlüğü ve bütçe servisi tarafından yürütülmektedir. Avrupa Birliği tarafından desteklenen ve ilimizde 2007 yılında gerçekleştirilen katılımcı bütçe çalışmalarında Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Müdürlüğü de önemli bir rol oynamıştır.
G4	Birim müdürlerinin raporları, halktan gelen dilek ve istekler tespit edilip, planlama noktasında yetkili birimlerin görüşleri, <i>Beyaz masa projesi</i> uyarlanabilir. Sizin projeniz uygulaması uygulanabilir.
G5	Yol su kanalizasyon, tarımsal şube, plan proje, imar ve çevre müdürlükleri olmak üzere genel anlamda <i>13 adet müdürlük tarafından</i> katılımcı bütçe oluşturulmaya çalışıyor. Özellikle yatırımcı müdürlükler vasıtası ile kırsal kesimin talep ve istekleri yerine getirilmeye çalışılmaktadır. Köylere yönelik yapılacak hizmet ve yatırımlarda Köy muhtarları etkin bir rol oynamaktadır. Esas itibariyle Katılımcı bütçe uygulamasına alt yapı oluşturacak birim Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Bütçe Servisidir. Bütçe de ve stratejik planlarda katılım arttırmak için il genel meclisi toplantılarına katılım teşvik edilmelidir. Uşak Belediyesi tarafından uygulanan beyaz masa projesi ve resmi internet sitesinde yer alana halkın talep ve isteklerini doğrudan internet üzerinden başkana iletebildikleri “sizin projeniz” adlı uygulamalar Uşak İl Özel İdaresince de uygulanabilir.
G6	Mali Hizmetler Müdürlüğü-Bütçe Servisi’dir. Strateji Geliştirme Müdürlüğü kurularak bu konuda daha ileri düzeyde çalışmalar yapılabilir.
G7	Bu süreci takip edecek bütçe servisi vardır. Uygulamalı olarak takibi ise <i>ilgili müdürlükler</i> tarafından yapılmaktadır.
G8	Özel İdare bünyesinde yer alan <i>13 Müdürlük vasıtasıyla Katılımcı Bütçe uygulamasına yönelik çalışmalar</i> yapılmaktadır. Katılımcı Bütçe oluşturmaya yönelik en önemli birim “Mali Hizmetler Müdürlüğü”dür. Katılımcı bütçe uygulamasına ait alt yapı oluşturacak vatandaş talep ve istekleri ile uyumlu bir bütçe oluşturmak için Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı veya Müdürlüğünün kurulması gerekir. Ayrıca Stratejik Planlarda katılımın geliştirilmesi ve paydaş sayısını artırılması ve katılımcı bütçeleme tekniğini geliştirilmesi amacıyla eğitim, seminer ve konferanslar düzenleyecek birimlerin hayata geçirilmesi ve sivil toplum kuruluşları ile etkin bir işbirliği gerekir.
G9	<i>Plan-proje, çevre koruma ve yol, su, kanalizasyon ve imar müdürlükleri</i> başta olmak üzere genel anlamda 13 yatırımcı müdürlük ortaklaşa çalışarak katılımcı bütçe uygulamasına önemli hizmetler sunmaktadırlar.
G10	Köylerde vatandaşlara yapılan toplantılarda ihtiyaçlar toplanmakta karar verilen yatırımlar için bütçeye ödenek konulmaktadır.
G11	Bütçe çalışmalarını yapan başta <i>bütçe servisi olmak üzere diğer müdürlükler</i> Uşak İl Özel İdaresinin katılımcı bütçe uygulamasına ait alt yapı oluşturacak birimleridir.

Katılımcı bütçe çalışmalarına yönelik özel bir birimin olmadığı, Uşak İl özel İdare bünyesinde bulunan müdürlüklerin bir araya gelerek çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bununla birlikte, genellikle kırsal ile ilgilenen il özel idarelerin köy muhtarları tarafından köy meydanlarında yapılan toplantılar sonucunda öncelikli çalışmaların belirlendiği görülmektedir.

Soru 8: Uşak İl Özel İdaresinin katılımcı bütçeye yönelik çalışmaları hangi düzeydedir?

Sekizinci soru, Uşak İl özel idarisinde katılımcı bütçe çalışmalarının hangi seviyelerde yapıldığı görebilmek için görüşmecilere bu soru yöneltilmiştir. Katılımcıların verdikleri cevaplar çok tatmin edici düzeyde olmadığı görülmektedir ve direk cevaplar aşağıda verilen Tablo 9’da gösterilmektedir.

Tablo 9. Uşak İl Özel İdaresinin Katılımcı Bütçeye Yönelik Çalışmaları Hangi Düzeydedir?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
G1	Katılımcı bütçe uygulamasına yönelik şu an yeteri kadar bilgiye sahip değilim.
G2	Biz şu anda prensip olarak fayda ve maliyet analizi yaparak daha öncelikli olan hizmet ve yatırımlara bütçede yer veriyoruz. Gerçekten faydası olmayan çalışmalara öncelik vermiyoruz. Bu bağlamda katılımcı bütçeye yönelik çalışmalar yerinde vatandaş odaklı olarak sürdürülmektedir. Özellikle bizim açımızdan kırsal alanda yapılan muhtar toplantıları katılımcı bütçeye yönelik çalışmalarımıza yön vermektedir. Bu çalışmalarda muhtar talep formları ve yatırım kartları ile halkın gerçek ihtiyaçlarının yerinde tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu hizmetler yerine getirilirken İl Özel İdaresinin mali imkanları hizmetlerin önceliği ve aciliyetine önem verilmektedir. 2007 yılında başlatılan katılımcı bütçe çalışmasının devamı niteliğinde olan bütçe çalışmaları kısmen de olsa devam ettirmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda stratejik planda geniş bir katılım sağlamak için paydaş analizi yapılarak iç ve dış paydaşlar belirlenmekte ve katılımcı bir bütçe oluşturulmaya çalışılmaktadır. 2007 yılında yapılan çalışmalarda yatırım önceliklendirme formu” ile puanlama yapılarak kurumların yatırımlarının öncelik sırası ve önem sırası belirlenmiş ve buna istinaden bütçe oluşturulmuştur. Ancak şu anda bu uygulama devam ettirilmemektedir.
G3	2007 yılında yapılan çalışmalar kısmen de olsa sürdürülüyor. Şu anda stratejik plan hazırlanırken iç ve dış paydaş kurumlar belirlenip yatırım kartları uygulaması ile yatırımlar önceliklendirilerek il özel idaresinin imkanları dahilinde yerine getirilmektedir. Daha çok acil olan hizmet ve yatırımlara öncelik verilmektedir. Köylere yönelik yapılacak hizmet ve yatırımlar köy muhtarları ile yapılan toplantılarda görüşülmekte ve muhtar talep formları ile köylerin ihtiyaç duydukları hizmet ve yatırımlar belirlenmektedir. Özel İdare olarak kırsal kesime yönelik daha çok halkın talepleri doğrultusunda katılımcı bütçeleme faaliyetleri gerçekleştiriliyor. Kırsal kesimde vatandaşlar taleplerini muhtarlar aracılığıyla idaremize bildirmektedir.
G4	2020 planlamanın teklif aşamasındayız. Ekim Ayı itibariyle katılımcı bütçenin oluşturulması planlanıyor.
G5	Uşak il özel idaresi katılımcı bütçeye yönelik daha çok kırsal alanda hizmet üretmekte ve kırsalı esas almaktadır. Şu anda katılımcı bütçe oluşturmaya yönelik hizmet ve yatırımlar köylerin kalkınmasına ve gelişmesine yönelik olup, yapılacak hizmet ve yatırımların kararı halkın sözcüsü konumunda olan köy muhtarları ile birlikte alınmaktadır. Son dönemlerde vatandaşların idaremizden talep ettiği hizmetlerin başında genellikle sosyal amaçlı hizmetler gelmektedir. En çok talep edilen hizmet ise çok amaçlı toplantı salonlarıdır.
G6	2007 yılında pilot proje olarak uygulandıktan sonra tekrar kapsamlı bir uygulama yapılmamıştır.

G7	Bütçe hazırlanırken katılımın çok daha geniş alana yayıldığı ve ihtiyaçların en verimli ve hızlı bir şekilde nasıl giderilebileceği değerlendirilmektedir.
G8	<i>Uşak İl Özel İdaresi Katılımcı Bütçeye yönelik çalışmalar 2007 yılında yapılan katılımcı bütçe çalışmasının kısmen devamı niteliğindedir. 2007 yılındaki çalışmada halkın talep ettiği hizmetlere yönelik yapılan anket çalışmasında en dikkat çekici sonuç Katı Atık Projesiydi. Daha sonraları özel idaresince yapılan hizmetlere yönelik vatandaş memnuniyet anketleri yapılmış, Yatırım Karnesi uygulaması ile kurumların bütçeleme faaliyetlerine katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Şuan katılımcı bütçelemeye ilişkin çalışmalarımız daha çok kırsal kesime(köylere) yönelik yatırım ve hizmetlerdir. Yapılacak hizmet proje ve yatırımlar yerinde halkın ve muhtarların katılım ile yapılan toplantılar neticesinde öncelik ve önemine göre karar verilmektedir. Ayrıca köy muhtarlarının talep ve isteklerinin muhtar talep formları ile toplanmasıyla kırsal kesime ilişkin yatırım ve hizmetler belirlenmekte, encümen ve meclis üyelerinin sahadaki çalışmaları kırsal kesime yönelik yapılacak yatırım ve hizmetlerde önemli rol oynamaktadır.</i>
G9	Uşak İl Özel İdaresi katılımcı bütçe uygulamasına yönelik azami ölçüde gayret göstermektedir. Bu konudaki çalışmalar daha çok <i>köylere yönelik</i> olup muhtarlar vasıtasıyla halkın öncelikli ihtiyaçları tespit edilip bütçe oluşturulmaktadır.
G10	-
G11	Uşak İl Özel İdaresinin katılımcı bütçeye yönelik çalışmalarında kurumla ilgili olan kişilerin talepleri göz önünde bulundurulmaya çalışılmaktadır. Bunu yaparken de kurumların ihtiyaçlarının tespiti için yatırım kartları kullanılmaktadır.

Katılımcı bütçeye yönelik çalışmaların hangi düzeyde olduğu ile ilgili katılımcılardan bir tanesi cevap vermez iken, bazı katılımcılar ise 2007 yılında pilot uygulama olarak yapılan katılımcı bütçe çalışmalarının şuanda da kısmen devam ettiğini belirtmişlerdir. Bu durum ise, Türkiye’de katılımcı bütçe uygulamasının yurtdışı uygulamalarında olduğu gibi yapılmadığının bir göstergesidir. Bununla birlikte bu soruya, kırsal alanların kalkınmasını amaçlayan İl Özel idaresinin öncelikli olarak köylere önem verdiğini de belirtmişlerdir.

Soru 9: Uşak İli için tasarlanan katılımcı bütçe çalışmasında İl Özel İdaresi tarafından vatandaşlara yönelik gerçekleştirilen yatırım ve projeler var mıdır?

Dokuzuncu soruda ise, Uşak İl özel idaresinin katılımcı bütçe çalışmaları kapsamında halka yönelik yapmış oldukları yatırımları sorgulamaktadır. Katılımcıların cevapları ise aşağıda verilen Tablo 410’da gösterilmektedir.

Tablo 10. Uşak İli İçin Tasarlanan Katılımcı Bütçe Çalışmasında İl Özel İdaresi Tarafından Vatandaşlara Yönelik Gerçekleştirilen Yatırım ve Projeler Var Mıdır?

Katılımcı Kodu	Katılımcı Cevabı
----------------	------------------

G1	Köylülerimize malzeme temini yapıp imece usulü dediğimiz köy yardımlaşma davranışı ile ihtiyaçlarını karşılansınlar ancak köylü işçilik olarak ta bunu bizim karşılamamızı istediği için bu tamamlanamayan bir proje olarak kaldı. Köy yardımları katılımcı bütçe uygulamasına yönelik bir hizmettir Kaşbelen köyünde doğalgaz talebi nedeniyle imar planı yapıyoruz. Ağaçbeyli için de imar planı yapıyoruz
G2	Yol döşeme çalışmaları yapıyoruz. “Çok amaçlı salon gibi” çalışmalarımız var bunu da belirlerken şunlara dikkat ediyoruz; bölgenin nüfus yoğunluğunu ve bölgenin yaş oranı ve bölgenin büyüme oranı göz önünde bulundurularak çalışma yapıyoruz. Bu veriler uygunsa bu çalışmaları yapıyoruz. Taleplerin bize ulaşmasındaki çalışmalarımız köylere gidip yerinde görmek oluyor çoğunlukla da çalışmalarımız köylerle ilgili olduğu için köy muhtarları ile birlikte gidip yerinde çalışma yapıyoruz. Bu projeye de şöyle diyebiliriz; yatırım müzakere masası diye adlandırabiliriz.
G3	Esas itibariye Özel İdarenin yapmış olduğu hizmet ve yatırımlar vatandaş odaklı proje ve hizmetler olup vatandaşlar tarafından en çok talep edilen hizmet ve yatırımlar şunlardır: Çocuk oyun alanları, imam evi, Kur'an Kursu Binası, Köy Konağı, İçme suyu, Yol, Kanalizasyon, sosyal faaliyet niteliğinde yapılan çok amaçlı salonlardır.
G4	Köy içi parke döşeme, çok amaçlı toplantı salonu köyler arası asfalt, hayvan içme suyu göleti içme suları arıtma tesisidir.
G5	Katılımcı Bütçe Açısından vatandaş odaklı hizmet ve yatırımlarımız arasında; <ul style="list-style-type: none"> • Tarımsal sulama için trafo hatlarının kurulması • Köy ve tarla yolları için greyderlerin yakıt ücretlerinde katılım projesi, • Örtü altı seracılığı • Çok amaçlı salonlar • Yol, içme suyu ve alt yapı hizmetleri, • Çocuk oyun parkları, • Köy konakları(Örneğin; Karakuyu’da yapılan çalışma) yer almaktadır.
G6	Köylerimizde muhtarlar aracılığıyla idaremize bildirilen vatandaş talepleri gerçekleştirilmektedir. (Yol, su, kanalizasyon yatırımları vb.)
G7	Yol, su ve kanalizasyon gibi alt yapı projeleri vardır.
G8	İl Özel İdaresince daha önce sadece yol, su, kanalizasyon gibi alt yapı hizmetleri yerine getirilirken, vatandaş odaklı Katılımcı Bütçe uygulamasına yönelik kırsal kesime yürütülen çalışmalarda sosyal kültürel alanlara yönelik talepleri(çocuk oyun grupları, çok amaçlı salonlar, köy konakları vb.) daha çok talep edilmeye başlamıştır.
G9	Genel anlamda tüm proje ve yatırımlarımız katılımcı bütçe uygulamasına yönelik hizmetler olup tümünün ortak tarafı köylünün yani kırsal kesimin refahını artırıcı hizmetler sağlanmaktadır. Daha çok katı atık toplanması ve alt yapı hizmetleri vatandaş talepleri doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz katılımcı bütçe proje ve yatırımlarıdır.
G10	İdaremizin vatandaş odaklı bir çok yatırım ve projesi bulunmaktadır.

G11

Kurumumuzun bu yönde yatırım ve projeleri bulunmaktadır. Özellikle yatırımcı şube müdürlükleri vasıtasıyla katılımcı bütçe oluşturmaya yönelik ortaklaşa çalışmalar yürütülmektedir. Bunların en başında yol, su, kanalizasyon, içme suyu ve alt yapı çalışmaları ile imar ve tarım müdürlüklerinin proje ve yatırımları bulunmaktadır. Doğrudan kurumların ve köylerde muhtarların talepleri göz önünde bulundurularak bütçe oluşturulmakta hizmet öncelikleri tespit edilmekte ve bu yönde çalışmalar yapılmaktadır. Daha çok kırsal kesimin refahının yükseltilmesine yönelik hizmetler gerçekleştirilmektedir. Köylere yönelik halkın talep ve istekleri muhtarlar aracılığıyla kurumumuza bildirilmektedir. Muhtar talep formlarında yer verilen hizmetlerin öncelikleri tespit edilmektedir. Bu talep ve isteklerden gerçekleştirilen projelerin belli başlıları şunlardır;

- Çok amaçlı toplantı ve düğün salonları
- Köy içi kilit parke taş döşeme hizmetleri, çocuk oyun grupları
- Köy içme suyu ve tarımsal sulama hizmetleri
- Katı atıkların yerinde toplanması projesi

Katılımcı bütçeye yönelik vatandaşa yönelik birçok projenin ve yatırımın olduğunu beyan eden katılımcılar, spesifik olarak örnek verdiklerinde genellikle yapılan hizmetlerin altyapı çalışmalarına yönelik yatırımlar ve projeler olduğu görülmektedir. Bununla birlikte öncelik olarak kırsal bölgelerin sorunlarına öncelik verildiği görülmektedir.

Sonuç

Günümüzde, bilgi toplumu ve küreselleşme kavramlarının popüler olduğu bir zaman diliminde, toplumların yönetim anlayışında bir değişiklik olmaması kabul edilmemektedir. Bu nedenle, kamu yönetimindeki büyük dönüşüm 1980'li yıllardan sonra yaşanmaya başlamıştır ve yönetim daha katılımcı, açık/şeffaf, hesap verebilir, yönetim, verimlilik, tutumluluk gibi ifadelerin olduğu yeni yönetim modelleri benimsenmeye başlamıştır. Bugünün şartlarında, devletler ve toplumlar merkezi hükümet yapıları yerine yerel yönetim yapıları tercih etmektedir. Ancak, bu durum yerel yönetimlerin etkili ve verimli hizmetler üreten kurumlara dönüşmesi ile mümkündür. Bunun için yerel yönetimlerin demokratik değerlere dayanması son derece önemlidir.

Tam demokrasi ancak yerel yönetim kanallarının toplum yararına işlevsel hale getirilmesiyle sağlanabilmektedir. Yerel yönetimler, yerel olarak topluluklarla ilgili konularda kendileri için kararlar veren bir organizasyon türüdür. Vatandaşlar yerel yönetimlerde demokratik ilke ve davranış alışkanlığı kazanmaktadır. Özellikle yerel yönetimlerde katılım anlayışını uygulamak kolay olmamakla beraber, başarılı örneklerin var olduğu gerçeği de yadsınmamalıdır. Katılımcı bütçe sürecini başarılı kılacak faktörlerden biri şüphesiz, vatandaşlık önceliklerinin uygulanacak hizmetlere ne derecede yansıtacağı ve bu prosesin nasıl yürütüleceğidir.

Çalışma kapsamında vaka çalışması olarak ele alınan Uşak İl Özel İdaresinin Katılımcı bütçe uygulamasının elde edilen derinlemesine görüşmelerde katılımcılara dokuz soru yöneltilmiştir ve bu sorulardan ilk üç tanesi katılımcı bütçeleme ile ilgili iken, daha sonraki 6 soru ise Uşak İl Özel idare kapsamında yapılan katılımcı bütçeleme uygulamaları ile ilgilidir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun katılımcı bütçeleme kavramı ile ilgili farkındalık düzeyinin olduğu görülmektedir. Uşak İl özel idaresi kapsamında yapılan çalışmaların ise, 2007 yılında pilot uygulama olarak yapıldığı fakat sonrasında bu uygulamaya kısmen devam edildiği belirtilmektedir. Halk ve sivil toplum kuruluşları katılımcı bütçelemeye çok dahil olmadıklarını belirtmişlerdir. Son olarak katılımcı bütçeleme çalışmaları kapsamında halka yönelik yapılan

yatırım ve projelerde öncelikli olarak kırsal alanlar olduğu ve bunların altyapı çalışmaları olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, Uşak İl Özel İdaresi tarafından uygulanmaya çalışılan katılımcı bütçeleme çalışmalarının tamda istenildiği gibi uygulandığı söylenemez.

Çalışma kapsamında katılımcı bütçeleme ve etkinliği ile ilgili öneriler aşağıda sunulmaktadır.

- Kamu sektörünün dünyanın birçok ülkesinde daha etkin bir şekilde çalışması için devlet, düzenleyici ve denetleyici faaliyetlerde katılımcı bir anlayış benimsemelidir.
- Yerel yönetimlerin hizmet verdiği alanlarda rekabetçi piyasa yapısından yararlanması önemlidir.
- Yerel yönetimler daha fazla dinleyen katılımcı mekanizmalar oluşturmalıdır ve halkın yerel yönetimlerde karar alma süreçlerine dahil fazla dahil olmalıdır.
- Katılımcı bütçe uygulamalarının Türkiye’de yaygınlaşması için, dünyadaki örnekler ele alınarak, yerel yönetimlerin projeler ile halkı bu uygulamaya dahil etmeleri önemlidir.

Katılımcı bütçe uygulamaları merkezi yönetimden ziyade yerel yönetimlerde daha çok uygulama alanı bulmuştur. Katılımcı bütçeleme, yerel yönetim, sivil toplum ve özel sektör arasındaki bağlantıyı güçlendirmek, bölgesel politikalarda öncelik sırasına koymak, kamu kaynaklarının dinamik kullanımı ve kaynak dağıtımında verimlilik, hizmet sunumunda şeffaflığın artması ve katılımcı demokrasinin güçlendirilmesi için bir araçtır. Katılımcı bütçelemenin başarısı için ana kıstas, yurttaşların ve diğer iştirakçilerin sisteme en erken derecede dahil edilmesidir.

Kaynakça

- Altıngöz Zarplı, S. (2017). *Kamu Bütçelemesinde Yeni Bir Yaklaşım Olarak Katılımcı Bütçeleme: Türkiye’de Belediyelere Yönelik Bir Araştırma*, Doktora Lisans Tezi. Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eskişehir.
- Baha, H. (2016). *An Introduction on Descriptive Analysis; Its advantages and disadvantages*. Leuphana Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi. https://www.academia.edu/25307454/Title_An_Introduction_on_Descriptive_Analysis_Its_advantages_and_disadvantages, Erişim Tarihi: 18.08.2019.
- Blandford, Ann (2013): *Semi-structured qualitative studies*. In: Soegaard, Mads and Dam, Rikke Friis (eds.). *"The Encyclopedia of Human-Computer Interaction, 2nd Ed."*. Aarhus, Denmark: The Interaction Design Foundation.
- Cabannes, Y. (2004). Participatory budgeting: a significant contribution to participatory democracy. *Environment and Urbanization*, 16(1), 27-46.
- Çobanoğulları, G., ve Yereli, A. B. (2017). Katılımcı Demokrasi ve Bütçeleme. *Sosyoekonomi*, 25(1), 109-127.
- Dağlı, E. (2017). *Yerel demokrasinin sağlanmasında katılımcı bütçeleme: Bandırma ve Çanakkale belediyelerindeki yöneticilerin algısı*. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir.

- Ergen, Z. (2012). Yönetimden yönetişime: Katılımcı bütçeleme modeli. *Maliye Dergisi*, 163, 316-334.
- Gergerlioğlu, U., & Dibo, M. (2017). Avrupa ülkeleri ve Türkiye uygulamaları kapsamında katılımcı bütçeleme yaklaşımı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(63), 1142-1154.
- Hsieh, H. F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288.
- Özen, A., & Yontar, İ. G. (2009). Katılımcı Demokrasi Anlayışında Bütçeleme: Katılımcı Bütçeleme. *Maliye Dergisi*, 156, 280-293.
- Sakınç S. ve Aybar Bursalıoğlu, S. (2014). Bütçelemede Demokratik Bir Değişim: Katılımcı Bütçeleme, *Electronic Journal of Vocational Colleges- May*, 4(1), s. 1-10.
- Sintomer, Y., Herzberg, C., & Röcke, A. (2008). Participatory budgeting in Europe: potentials and challenges. *International Journal of Urban and Regional Research*, 32(1), 164-178.
- Souza, C. (2001). Participatory budgeting in Brazilian cities: limits and possibilities in building democratic institutions. *Environment and Urbanization*, 13(1), 159-184.
- Sześciło Dawid, (2015). Participatory Budgeting in Poland: Quasi-Referendum Instead of Deliberation, *HKJU Croatian and Comparative Public Administration*, 15(2), p. 373-388.
- Taytak, M. (2019). Katılımcı Bütçe Anlayışının Üniversite Bütçeleri Açısından Uygulanabilirliği: Uşak Üniversitesi Üzerine Bir Araştırma. *Maliye Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 115-129.
- TEPAV (2007). İyi Yönetişim İçin Örnek Bir Model: Katılımcı Bütçeleme. *Yönetişim Etütleri Programı*. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı www.tepav.org.tr.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*.(10. Baskı) Ankara: Seçkin.